

Kwaliteitskaart: Anti-pestprotocol

Kaartnummer 1.131	Leerkracht/ Leerling/ Ouders/ MT
Verantwoordelijke	MT
Geëvalueerd	Februari 2025

Doel

Dit protocol biedt houvast aan MT, leerkrachten, leerlingen en ouders om pestgedrag te minimaliseren.

Hierbij is een actieve houding van alle betrokkenen een vereiste. Dit protocol is een onderdeel van het veiligheidsplan.

Aanpak

Op de scholen van Cluster Giessenlanden hanteren we een “anti-pestprotocol” om pesten zoveel mogelijk te voorkomen. Wij hebben daarbij de hulp van ouders en leerlingen nodig om samen pestgedrag te signaleren en te bestrijden.

Wat verstaan wij onder pesten?

Pesten wordt omschreven als systematisch lichamelijk en/of geestelijk “geweld” van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen. Het systematisch negeren of buitensluiten van een kind valt ook onder de categorie pesten.

Preventie van pesten

- **Een veilige omgeving**

Binnen onze scholen is veel aandacht voor een veilige omgeving. We leren de kinderen vanaf groep 1 dat je rekening met elkaar moet houden. We leren respect voor elkaar en elkaars werk te hebben.

- **Openheid**

Pesten moet bespreekbaar zijn. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies en pesten worden expliciet besproken in de klas. Niet alleen als het pesten voorkomt, maar ook preventief. Door het aan de orde te stellen ontstaat erkenning en het gevoel dat pesten bespreekbaar is. Hiervoor kan de methode Sociaal-Emotionele ontwikkeling (Kwink) ondersteunend zijn.

- **Voorbeeldfunctie**

Het voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een positief klimaat waarin duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

- **Surveillanceplan**

Er is altijd een leerkracht/ onderwijsassistent/ TSO-medewerker buiten aanwezig tijdens pauzes/ buiten spelen. Deze persoon is alert en reageert preventief op pestgedrag (let op de onoverzichtelijke hoeken op het plein)

- **Regels**

We hanteren duidelijke regels, die voor alle leerlingen van de school gelden en die precies aangeven wat we wel en niet tolereren. Dit zijn de basisregels:

- * Ik accepteer iemand zoals hij of zij is
- * Ik ga respectvol met andermans spullen om
- * Iemand wil iets zeggen; Ik luister
- * Door te praten los ik problemen op
- * Als ik “stop” zeg, moet de ander stoppen.
- * Als zelf oplossen niet lukt, dan ga je naar de leerkracht.
- * Iedereen is verantwoordelijk voor de goede sfeer in de groep

- **Gedragsafspraken**

Social Media speelt een steeds grotere rol in het dagelijks leven van de leerlingen. Daarom besteden we op school aandacht aan mediawijsheid:

- Zo gaan we met elkaar om;
- Dit bespreek je wel/niet online;
- Hoe gaan we ervoor zorgen dat ongewenst gedrag niet voorkomt.

Deze regels komen gedurende het schooljaar aan de orde in vergaderingen, door het opnemen in de schoolgids, door ze zichtbaar te maken binnen de school en/ of in de klassen en door ze te bespreken met leerlingen en waar nodig met ouders.

Signaleren van pestgedrag

Het kan natuurlijk voorkomen dat de preventieve maatregelen niet werken. Het is dan goed om te weten wat de signalen zijn die de pester, het gepeste kind en de groep uitzenden. De leerkrachten en de ouders kunnen deze signalen dan waarnemen en communiceren.

De belangrijkste signalen zijn dat de leerling:

- Zich niet veilig voelt op school;
- Vaak niet naar buiten wil;
- Niet graag naar situaties wil waarin de groepsleerkracht niet aanwezig is;
- Vaak treuzelt na schooltijd;
- Slechtere leerprestaties heeft;
- Zich minder goed kan concentreren;
- Vaak alleen is of zich afzondert;
- Niet samenwerkt met andere leerlingen;
- Zelf (terug)pest;
- Fysieke klachten heeft (bv buikpijn).

Cyberpesten

Cyberpesten (of digitaal pesten) is het pesten of misbruiken via het internet en/of via de mobiele telefoon. Cyberpesten kan indrukwekkender zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de daders gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen er op steeds jongere leeftijd mee in aanraking. (Zie bijlage voor een stappenplan met betrekking tot sexting) en diverse websites bij het kopje ‘Materialen’.

Aanpak pestgedrag

- Stap 1: Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij t zelf (en samen) uit te komen.
- Stap 2: Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
- Stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
Bij herhaling van pesterijen/ ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties.
- Stap 4: Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt.
Ook worden incidenten genoteerd in Parnassys. Bij iedere melding omschrijft de leerkracht 'de toedracht' als een logboek.
- Bij de derde melding in het logboek worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie- pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.
Bij cyberpesten worden de ouders van de betrokken leerlingen direct op de hoogte gebracht.

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Materiaal

- [Stappenplan Pestgedrag/Sexting](#) (Poster Help!)
- [Afsprakenkaart sociaal-emotioneel leren](#)
- [Whatshappy](#)
- [Instagrap](#)

Toetsing

Vragenlijsten 'sociaal emotioneel functioneren' (Cito)

De leerkracht- en leerling-vragenlijsten worden in oktober en april ingevuld. Deze worden besproken tijdens de groepsbespreking en bijzonderheden worden met de leerlingen besproken. Daarna volgen eventueel actiepunten.

Wat registreren in leerlingvolgsysteem?

Vragenlijsten 'sociaal emotioneel functioneren' (Cito)

KIJK!

Scholen met Succes